

SKYLTVINYL

- allt du behöver veta

...och lite till...

FOLIER.SE

dekorvinyl
självhäftande vinyl signvinyl
Skyltvinyl
skärfolie klistervinyl

Självhäftande vinyler, eller skyltvinyler är något man ser hela tiden överallt, men inte tänker på. Butiksnamnet och öppettiderna på skyltfönstret, reklamdekaler på bilar, butiksskyltar...

Att göra egna dekaler med vinyl är en enklare process än vad man kan tro och i den här boken kommer vi att gå igenom allt du behöver veta om självhäftande vinyler för att komma igång med att göra dekaler själv!

Innehåll

Inledning	2
Innehåll	3
Vad är skyltvinyl	4
Hur använder man skyltvinyl	7
Verktyg för rensning och applicering	8
Rensningsverktyg	10
Skrapor	12
Handskar, knivar och magneter	15
Mono-/Polymerisk, Kalandrerad eller gjuten?	16
Enfärgad vinyl	18
Glas- och reflexvinyl	20
Effekt och övriga vinyl	21
Appliceringsfolie	22
Vanliga frågor och svar	24
Egna noteringar	26

Vad är skyltvinyl?

I skyltvinyl skär du ut olika motiv och texter som du sedan för över till olika underlag och klistrar fast med hjälp av det självhäftande limmet, likt ett klistermärke. Skyltvinyl används i första hand på hårda underlag.

Det vanligaste är att man har enfärgade vinyler, men det finns även mönstrade, strukturerade och printbara varianter.

Tillverkning

De flesta självhäftande vinyler är tillverkade av PVC (polyvinylklorid), men de kan även tillverkas av PET eller PU (polyuretan). PVC är i grunden ett hårt material, så man tillsätter olika mjukgörande ämnen för att göra den flexibel. Vilket ämne man använder påverkar vinylernas hållbarhet och kvalitet.

Utöver mjukgörande ämnen tillsätter man även andra saker, som till exempel färgpigment och ämnen som motverkar att vinylen blir påverkad av UV-strålar. Dessa olika ämnen påverkar även de hållbarheten på vinylerna och färgade vinyler har oftast en lite kortare hållbarhet än svarta och vita.

En självhäftande vinyl är uppbyggd i olika lager;

- ① Själva vinylen (PVC är det vanligaste materialet)
- ② Tryckkänsligt lim, ofta akrylbaserat
- ③ "Bäraren" är vanligtvis papper belagt med en glansig yta som släpper ifrån sig vinyl och lim.

Vad är en "kärna"?

Kärnan är det hårda pappersröret vinylen rullas upp på efter tillverkning.

Vad är en "bärare"?

Skyltvinyl sitter på en så kallad bärare, som fungerar som bakpappret på ett klistermärke. Den skyddar den klistriga ytan och hjälper dig att hålla ihop din färdigskurna design.

Förvaring av vinyl

Vinyl förvarar man bäst mörkt och svalt, med stabil temperatur under 23 grader. Vinyl som står i solljus, med kraftiga temperaturväxlingar åldras betydligt fortare.

Vinyl som är rullade på kärna mår bra av att förvaras stående eller hängande. På rullar som ligger på en hylla en längre tid kan det uppstå märken av trycket. Detta märks mest på blanka och mörkare vinyl.

Generellt räknar man med att självhäftande vinyl har en hylltid på ca 1 år, dvs från produktion till användning och montering.

Rätt förvarad kan en vinyl hålla mycket längre än så dock och i många fall kan de hålla i flera år.

Man märker att en vinyl har blivit för gammal när den har blivit stel, seg att skära igenom och svårrensad.

Miljö

Att tillverka ny PVC idag är inte det mest miljövänliga man kan tänka sig, men å andra sidan är den återvinningsbar, till skillnad från till exempel polyuretan (PU).

Många tillverkare idag har även ett slutet system i tillverkningen, vilket gör att utsläppen blir få.

Påverkan av väder och vind

Placeringen av vinyl, framförallt utomhus, påverkar hållbarheten.

Sitter den i konstant gassande sol så kommer den att bli solblekt och torr. Utsätts den för kraftiga temperaturväxlingar, blötnö och hagel, så kommer det också att påverka hållbarheten och den kommer att bli sliten i förtid. Likaså om du har dekal på bilen och tvättar den i en automatisk biltvätt...

Det går aldrig att lämna några garantier för hur länge en dekal håller då det är så många yttre faktorer som påverkar.

Hur använder man skyltvinyl?

Skär ut designen

Vi rekommenderar att du använder dig av en skärplotter för att skära ut ditt motiv. Med motiv i vektoriserade format utgår maskinen från banorna som utgör konturerna i en vektoriserad bild och den kan skära väldigt detaljerat.

Skärplottrar finns i många olika utföranden och man kan köpa en mindre variant för bara några tusenlappar.

Rensa motivet

Med hjälp av ett rensningsverktyg tar du bort överflödiga vinyl som inte hör till designen, så att enbart motivet sitter kvar på bäraren.

(läs mer om rensningsverktyg på sida 10)

Tänk på!

När du skär ditt motiv i en skärplotter ska enbart vinylen skäras, inte bäraren. På det viset håller du ihop din design och försäkrar dig om att alla delar hamnar precis där de ska i förhållande till varandra.

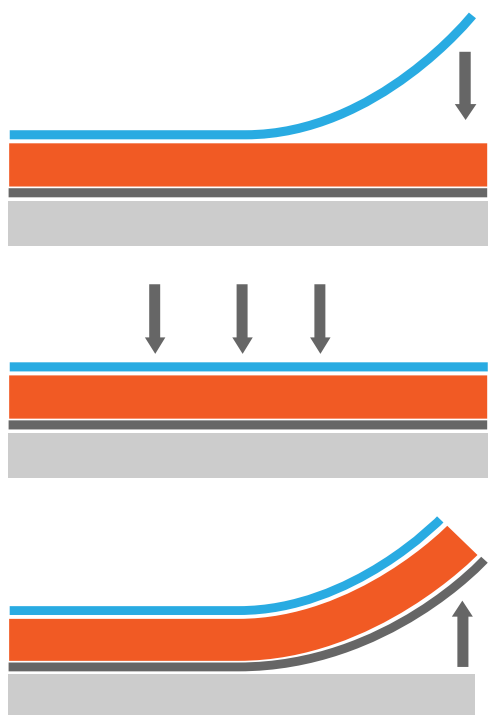
Skär du igenom både vinyl och bärare, får du lösa delar eller bokstäver, som du kommer att behöva mäta för varje del hur de ska sitta.

Appliceringsfolie

För att flytta över en dekal från bäraren till ytan där den ska sitta utan att behöva flytta den del för del eller bokstav för bokstav, behöver du en appliceringsfolie.

Appliceringsfolie är ett klistrigt ark som du lägger över framsidan på dekalen, gnuggar fast och sedan lyfter du både folie och dekal från bäraren.

Nu kan du flytta hela dekalen till ytan där den ska sitta, gnugga fast den på plats och slutligen avlägsna appliceringsfolien.

(läs mer om appliceringsfolie på sida 22)

Montera din dekal

Använd appliceringsfolie för att flytta dekalen till ytan den ska sitta på och gnugga fast den.

Självhäftande vinyler har ett så kallat tryckaktiverat lim. När vinyldekalen pressas fast mot underlaget startar en härdningsprocess som tar ca två veckor.

Tips!

Tänk på temperaturen när du monterar dekalen.

Är det för kallt riskerar den att bli skör och inte vilja fastna ordentligt. Är det å andra sidan för varmt, så blir vinylen väldigt mjuk och det finns en risk att dekalen deformeras.

En temperatur mellan 15 och 25 grader är idealisk för de flesta typer av appliceringar.

Verktyg för rensning och applicering av vinyl

Att ha bra verktyg när du jobbar med vinyl underlättar både hantering och montering av vinyldekaler och kommer att bespara dig många grå hår. Satsa på bra verktyg från start.

Verktyg som är bra att ha:

- Rensningsverktyg
- Skrapor (olika varianter för olika underlag)
- Skalpell/brytbladskniv
- Monteringshandskar
- Montagemagneter

Rensningsverktyg

Ett rensningsverktyg använder du för att plocka bort överflödiga vinyl, alltså den vinyl som inte hör till din design.

Vi rekommenderar att man redan från början investerar i bra rensningsverktyg. Att rensa vinylen är en stor del av arbetet när man jobbar med vinyl och det blir snabbt ett irritationsmoment om man har ett verktyg som inte får tag i vinylen ordentligt, eller tvingar dig att hålla handen i en konstig vinkel.

Vilket verktyg man föredrar brukar vara individuellt och huvudsaken är att du hittar ett verktyg som passar dig utan att ge dig värk efter en stunds rensning.

Rensningskrok

Många rensningsverktyg är formade som en krok och man får lätt tag på vinylen som ska bort genom att kroka fast den på spetsen och dra.

Krokarna finns med olika typer av handtag, olika vinklar på kroken och olika svikt. Välj ett som ligger bra i handen och som du arbetar avslappnat med för att undvika värk i händerna.

Stahls' Rensningsverktyg premium

Ett stadigt verktyg med lite tyngd
Art.nr: [SH013695](#)

Rensningsnål

Precis som för krokarna finns här flera olika typer av handtag att välja på, så välj ett som passar dig.

Nålen kan även användas för att pricka hål på luftbubblor som kan uppstå vid montering av vinylen.

Stahls' nålverktyg med LED-lampa

Ett rensningsverktyg med praktisk inbyggd LED-lampa gör att du ser skärinjerna tydligt vid rensning.

Art.nr: [SH163398](#)

Pincett

Även här kan man välja på olika varianter med raka eller vinklade skänklar. Huvudsaken är att spetsen är vass, så att du får tag i vinylen utan att behöva jobba för det.

Stahls' Pincett

Pincett med vinklade skänklar

Art.nr: [SH163400](#)

Rak pincett Tools-U-Need

Pincett i fjäderstål

Art.nr: [spiky-tweezers](#)

Skrapor

En vinylmontör utan en skrapa är som en pirat utan papegoja, träben och ögonlapp - det kan funka ändå, men det är inte rätt!

Skrapor kan verka triviala och det går tretton på ett dussin, men rätt skrapa är faktiskt ett viktigt verktyg för att få det perfekta resultatet vid dekalmontering.

Skrapan använder du för att montera vinylen på underlaget. Pressa med skrapan över hela ytan med ett jämnt tryck och bestämda rörelser för att få bort luftbubblor, aktivera det tryckkänsliga limmet och fästa dekalen.

Skrapor finns i en mängd olika utföranden, men den vanligaste är en plastskrapa (med eller utan filtkant). De må se lika ut för den oinvidige, men skiljer sig på en del avgörande punkter.

Plastskrapor

Mjuka Skrapor

En mjukare skrapa är lämplig att använda på lätt ojämna ytor, där vinylen ska följa formerna.

Mjuka skrapor nöts och tappar formen snabbare än en hård och behöver bytas oftare. Hårdare skrapor följer dock inte underlaget på samma sätt och kan vara svårare att använda på ytor som inte är helt släta.

Hårda Skrapor

Hårda skrapor är lätta att få till ett bra tryck med och de applicerar jämnt och fint på släta ytor.

De är inte lika flexibla som mjuka skrapor och är därför mindre lämpliga på ojämna ytor. Dessa används med fördel för skyltfönster eller skyltar.

Skrapor med filtkant

Med en filtkant på skrapan undviker du repor på vinylen och känsliga ytor runt omkring. Filten är tillräckligt tunn för att du fortfarande ska kunna applicera tillräckligt med tryck, samtidigt som den glider lättare.

Utmärkt om du behöver applicera vinyl som inte skyddas av appliceringsfolie, som till exempel printade dekaler, eller om du behöver skrapa extra efter att appliceringsfolien är borttagen.

Man kan köpa skrapor med filtkanten redan monterad, men man kan också köpa lösa remsor med filt och montera själv.

Kontrollera skrapan innan användning

En skrapa med hack och vassa kanter kan få katastrofala följder med repor och bubblor och i värsta fall trasiga kanter när du applicerar dekaler.

Därför bör du alltid ta för vana att kontrollera skicket på skrapan innan du använder den.

Känn på kanten om du kan känna några hack eller om den är vass eller fnasig någonstans. Skrapan bör inte heller vara deformerad, utan kanten ska vara rak och fin.

Skrapor med fnasiga kanter kan ”slipas” genom att man gnider den mot ribborna på en annan skrapa, helst av samma hårdhet.

Övriga skrapor

Filtskrapor eller filtklossar

Filtskrapor är helt i filt och finns i flera olika former, tjocklekar och hårdheter. De är mjuka för att inte skrapa vinylen man jobbar med, samtidigt som man kan applicera tillräckligt med tryck för att aktivera limmet.

I och med att de är så pass mjuka och följsamma används dessa till exempel vid bilwrapping, där de kan följa kanter och inbuktningar utan att stressa eller skada vinylen man jobbar med och dessutom är skonsamma för underlaget.

Appliceringsroller

För att fästa vinyl på ytor med grövre struktur fungerar en traditionell skrapa generellt dåligt. Den kan inte forma sig efter underlaget och får därmed inte ner vinylen i groparna i strukturen.

Här kan man i stället använda sig av en appliceringsroller, en mjuk rulle som trycker in vinylen i strukturen och får den att fästa jämnt över hela ytan.

Secabo filtskrapa

En mjuk filtskrapa för känsliga applikationer.

Art.nr: SC50017000310

Appliceringsroller Tools-U-Need

Roller för applicering på grövre struktur.

Art.nr: smooth-roller

Övriga verktyg

Monteringshandskar

När du tar på vinylen med fingrarna, så lämnar du oftast avtryck i form av hudavlagringar och fett. Det är helt normalt, det är så vi fungerar, men det är inte alltid så bra för vinylen.

När det fastnar hudavlagringar och fett i vinylens lim, kan det reagera med limmet och göra att det med tiden inte sitter som det ska just där.

Monteringshandskar gör att du kan ta på vinylen utan att lämna några spår och är viktigt framför allt vid applikationer som ska sitta en längre tid, så att vinylen får de bästa förutsättningarna att hålla länge.

Montagemagneter

När man monterar större dekaler kan det vara skönt att ha lite extra hjälp med att hålla dekalen på plats och då är montagemagneter bra att ha (förutsatt att du har en magnetisk yta förstås).

Dessa kan vara till stor hjälp när du monterar dekaler på både bilar och plåtskyftar. De är lätta att flytta på och lämnar inga spår efter sig som maskeringstejp kan göra.

Övriga verktyg

Maskeringstejp för montering där magneter inte funkar. Använd en lätthäftande tejp av god kvalitet, som är lätt att riva av och lätt att avlägsna efter utfört jobb.

Några olika typer av knivar är också bra att ha till hands. En skalpell eller liknande för att kunna renskära runt kanter och en avskärare eller brytbladskniv för att kapa appliceringsfolie och annat.

Verktyskit från Tools-U-Need

Hos Folier.se kan du köpa startkit från Tools-U-Need för vinylmontering. Dessa kit innehåller alla verktyg du behöver för att komma igång; skrapor, nålverktyg, skalpeller, knivar och handskar - allt i en smidig verktygsväska.

Art.nr: signmaker-starter-kit-small och signmaker-starter-kit-big

Monomerisk, polymerisk, kalandrerad... Vad är det?

När man pratar om olika vinyler använder man ibland termer som monomerisk eller kalandrerad. Detta har med tillverkningen av vinylen att göra och talar om att den har vissa egenskaper.

Monomerisk vinyl

Monomerisk vinyl har korta molekyllängder av mjukgörande ämnen. De håller inte ihop på samma sätt som långa molekyllängder, så de har en tendens att lossna och migrera mot ytan på vinylen över tid. Detta gör att den efter ett tag blir skörare, då de mjukgörande ämnen inte sitter kvar i materialet.

Det är också vanligt att monomerisk vinyl krymper en del, samt är lite stelare att jobba med.

Denna sort är billigast att framställa av de olika vinyler och är ett ekonomiskt alternativ vid appliceringar inomhus och tillfälliga, kortsiktiga applikationer utomhus.

Hållbarheten på en monomerisk vinyl ligger generellt på 1-5 år.

Polymerisk vinyl

Polymerisk vinyl har, till skillnad från en monomerisk, långa molekyllängder av de mjukgörande ämnena. Detta gör att de väver in sig i varandra och inte kan migrera på samma sätt som på en monomerisk vinyl. Hållbarheten blir därför längre på en polymerisk vinyl.

Den är också oftast lite mer flexibel och krymper inte lika mycket som en monomerisk vinyl.

En polymerisk vinyl kan hålla uppemot 7-8 år beroende på vilken sort och färg man använder. Det gör den till ett bra alternativ för till exempel skyltar och bildekaler som ska sitta lite längre.

Kalanderad vinyl

Mono- och polymeriska vinyler är båda kalanderade vinyler. Det innebär att man har valsat ut dem till rätt tjocklek från en klump av råmaterialet.

Det är detta som gör att de krymper och man brukar säga att materialet har ett ”minne”, det vill dra ihop sig igen över tid och återgå till sin ursprungliga form. Som när du kavlar ut en buldeg, fast mycket, mycket långsammare.

Kalanderade vinyler passar för de flesta applikationer, allt från stort; som bildekaler och skyltfönster, till smått; som julkulor och nyckelringar. Så länge ytan är slät nog för att vinylen ska kunna följa konturerna

Gjuten vinyl

Motsatsen till den kalanderade vinylen är en gjuten vinyl (cast vinyl). Då har du en smält massa som hälls ut direkt på bäraren och får stelna i sin rätta form. Den har inget ”minne” av någon annan form och krymper därmed minimalt.

En gjuten vinyl är mycket tunn och flexibel jämfört med de valsade vinylerna och passar därför mer komplexa applikationer, som till exempel bilwrapping.

Hållbarheten är också längre än för kalanderade vinyler och en gjuten vinyl kan hålla upp till 10-12 år beroende på kvalitet.

Tillverkningen av en gjuten vinyl är mera omständig och det reflekteras även i priset - en gjuten vinyl är i regel dyrare än kalanderade.

Enfärgad vinyl

Det här är grunden när man pratar om självhäftande vinyler. Det finns hundratals olika nyanser från många olika tillverkare.

Enfärgade skyltvinyler är det man oftast utgår från när man skär dekaler. Materialet är billigt och man har råd att byta ut lite allt eftersom när man tröttnar eller när det börjar se slitet ut.

Du hittar även gjuten vinyl i det här segmentet, men det överlägset vanligast förekommande är kalandrerade vinyler.

Användningsområden

Användningsområdena för dessa vinyler är väldigt mångsidiga. De går att använda både inom- och utomhus och det finns mängder med exempel på hur de kan användas både privat och för företag.

Företag kan till exempel skära dekaler med logotypen för bilar och arbetsfordon, skyltfönstret eller väggar och skyltar. Pilar och texter på väggar ger vägledning om vart man ska gå och både kontor och caféer kan piggas upp med dekaler på väggarna.

Använd skyltvinyl för att märka upp skåp och lådor, brevlådan, dekorera tavlor, julkulor och blomkrukor.

Vynylerna är täckande och är därför inte lämpliga för insynsskydd, där man samtidigt vill ha ljusinsläpp.

Dekaler med flera färger gör man genom att skära varje färg för sig och sedan montera ihop dem.

Monomeriska vinyl

Bland de billigare varianterna hittar vi de monomeriska vinylerna med hållbarhet på cirka 3-5 år.

Det betyder inte att de för den skull är sämre, utan snarare att de är ett ekonomiskt alternativ för appliceringar som man räknar med att byta ut efter en kortare period, som till exempel kampanjmaterial eller säsongdekaler.

Metamark M4

En monomerisk vinyl som finns i både matt och blankt utförande. Limmet är semipermanent och hållbarheten 3-5 år.

Art.nr: [MM.M4.B \(blank\)](#)

[MM.M4.M \(matt\)](#)

Polymeriska vinyl

Vill man ha dekalerna under en längre tid ska man titta efter de polymeriska vinylerna. De har några års längre hållbarhet, men kostar också några kronor mer.

Dessa vinyl har ofta ett mer tåligt lim som sitter permanent.

Metamark M7

7-serien från Metamark innehåller inte mindre än 90 olika nyanser, inklusive olika grå varianter med metallicglimmer. Permanent lim och hållbarhet 5-8 år beroende på färg.

Art.nr: [MM.M7](#)

Tips!

För vinyldekaler för muggar rekommenderar vi Metamark M7 som har ett permanent lim. Håll ytan så ren och fri från fläckar som möjligt och undvik att ta på vinylens lomsida. Handdisk rekommenderas.

Glas- och frostade vinyler

Vinyler med ljusgenomsläpp

Till skillnad från standardvinylerna är en glasvinyl inte täckande, utan den släpper igenom ljus.

Det finns olika varianter, allt från vitfrostade till klara färger och man ser dem till exempel på kontors- och konferenslokaler som insynsskydd eller på skyltfönster där man inte vill hindra ljuset från att komma in.

Aslan EL300

En etsad glasvinyl med luftkanaler som kan användas både som insynsskydd och dekoration.

Art.nr: aslan.etched.el300

Reflexvinyler

Reflekterande vinyl för ökad synlighet

En reflexvinyl innehåller inkapslade reflektorer som återkastar ljuset för ökad synlighet. Det finns flera olika tekniker för detta och de har olika grader av återkastning av ljus.

Hållbarheten på reflexvinyler kan variera kraftigt. Det är vanligt att de blir mer sköra än vanlig slät vinyl på grund av det inkapslade materialet.

Metamark RF3

RF3 är en stadig PET-film med reflekterande glaskulor. Den är tillverkad för att motverka skörhet och hållbarheten är ca 3 år.

Art.nr: MM.RF3

Effektvinyl

Stå ut i mängden med olika effekter

Ibland vill man ha det där speciella, det där som får grafiken att stå ut lite extra. Då kan man använda sig av effektvinyl.

Här hittar du kromblanka, glittriga eller strukturerade vinyl som ser ut som kolfiber eller träfanér.

Dessa vinyl är ofta lite kraftigare och stelare än vanliga enfärgade vinyl och kan därmed kräva ett lite annat handlag när man hanterar dem.

R-tape VinylEfx

Metalliska vinyl med kromblank yta. Här i färgen Roséguld. Finns för både inom- och utomhusbruk.

Art.nr: efx.kromblank.inne

Övriga vinyl

Vinyl med eget mönster

Att göra flerfärgade dekaler med enfärgade vinyl är inte alltid praktiskt. Har du dessutom gradienter i motivet är det stort sett omöjligt. Då finns det vinyl som är printbara.

De flesta printbara vinyl är gjorda för solvent-/eco solvent-bläck och printas på storformatskrivare.

Wrappingvinyl

Namnet kommer från engelskans ”wrap” som betyder ”slå in” och det är ju precis vad dessa vinyl är till för. Det handlar om mjuka och flexibla vinyl som tål att sträckas över komplexa former utan att vecka och skrynkla sig.

Wrappingvinyl är gjutna vinyl som oftast används för att helfoliera bilar.

Stencil- och blästringsvinyl

Detta är vinyl som inte används för dekoration i sig, utan som mallar för målning eller blästring.

Precis som vanliga vinyl finns dessa med olika limvariationer för olika underlag.

Vanliga användningsområden är vid motivlackering, etsning eller blästring för att maskera områden som inte ska målas eller blästras.

Appliceringsfolie - vilken ska man välja?

Appliceringsfolie är ett hjälpmedel för att flytta hela den färdiga designen från bäraren till ytan där den ska sitta.

Har du en design med flera delar, till exempel en text med flera bokstäver eller ord, så behöver du med appliceringsfolie inte fästa dem en och en, utan du lyfter hela designen på en gång.

Papper eller plast?

För den miljömedvetna kan svaret tyckas självklart att man väljer papper, men de har ändå lite olika för- och nackdelar.

Med papper kan det till exempel vara svårt att passa in en dekal exakt då folien inte är helt transparent. De är dock billigare, mer miljövänliga och oftast bättre för våtapplicering.

En plastfolie är tåligare om du ska förvara en dekal en längre tid, och den visar tydligare för en kund hur dekalen ser ut. Men de har en tendens att bli statiska, vilket gör dem mer svårhanterliga vid applicering.

Vidhäftningsgrad

Vilken vidhäftningsgrad man väljer att arbeta med kan vara ett mer komplicerat val än att välja mellan papper och plast. Det finns flera faktorer som spelar in här för att man ska kunna göra en lyckad överföring.

Vidhäftningsgraden anger hur klistrig appliceringsfolien är och målet är att hitta en folie som sitter hårdare mot vinylen än vad vinylen sitter mot bäraren - men inte hårdare än vad vinylen fäster mot underlaget där den ska sitta, så att appliceringsfolien släpper när vinylen sitter på plats.

Faktorer att ta med i beräkningen är valet av vinyl (blank, matt, strukturerad, hård- eller lätthäftande), dekalens design (stor/liten, många små detaljer eller stora delar), vilket underlag den ska sitta på, hur ska den appliceras (torr eller våt applicering) m.m.

Appliceringsfolie - R-Tape

Varför R-Tape?

På Folier.se säljer vi nästan uteslutande appliceringsfolie från R-Tape. Det är en av de mest sålda märkena av appliceringsfolier i världen, med jämn kvalitet och folier som täcker in de allra flesta behov.

Pappersfolien från R-Tape är behandlad och primad för att kunna rullas av lätt och rivs utan att limmet trådar sig eller släpper.

ApliTape

ApliTape är en standard pappersfolie på rulle som finns med olika vidhäftning.

4000: låg vidhäftning

4050: medium vidhäftning

4075: hög vidhäftning

Conform RLA

Till Conform appliceringsfolie avänder man ett lite tjockare papper med en speciell ytbeläggning för att den ska ligga slätt utan att rulla upp sig i hörnen, så kallad "tunneling".

4000RLA och 4700RLA: låg vidhäftning

4050RLA och 4750RLA: medium vidhäftning

4075RLA och 4775RLA: hög vidhäftning

Clear Choice

Clear Choice är en klar plastfolie med lätt strukturerad yta för att minska risken att den blir statisk.

AT65 och AT75 är båda hårdhäftande,

men AT75 har även luftkanaler

vilket gör att den passar för våtapplicering.

Vanliga frågor och svar

Måste jag ha en skärplotter för att kunna använda vinyl?

Nej, vinyl går även att stansa eller klippa och skära för hand om man skulle vilja det och har tålamodet. Det är dock väldigt mycket smidigare och snabbare att använda en skärplotter. Designen blir också mera exakt, något som kan vara viktigt i vissa fall och pratar vi produktion, där man ska göra flera exakt likadana dekaler, då är en skärplotter ett måste!

Är vinyl matsäker?

Nej. Det finns säkert sådan vinyl, men de allra flesta vinyler är inte testade för kontakt med mat och jag skulle inte rekommendera det. På utsidan av behållare eller undersidan av tallrikar och liknande funkar det fint, men håll dem borta från ugn och diskmaskin.

Kan man sätta vinyl på babysaker, till exempel nappar?

Kan, kan man, men det är definitivt inte något jag skulle rekommendera. Barn stoppar saker i munnen och vinyl är som små klistermärken - de lossnar om barnen pillar eller tuggar på saken det sitter vinyl på och risken är att de sväljer det eller sätter i halsen.

För dekorationer till babyn, som tavlor, mobiler som hänger utom räckhåll, pimpa barnvagnen med namn på chassit och liknande saker, så funkar det utmärkt att använda vinyl.

Vinylen fäster inte på väggen, vad gör jag för fel?

Det har mest troligt med själva väggen att göra. Vissa färger, framförallt matta färger, ger en väldigt porös eller strukturerad yta, det är det som ger det matta utseendet. Det ger en dålig grund för vinylen att häfta på för den får inte fäste över hela ytan utan bara i topparna av strukturen. Har man därtill en appliceringsfolie som häftar lite för hårt, så blir det stort sett omöjligt att föra över vinylen.

Andra färger kan ge en yta som är lite fet eller för kall eller...

Testa att värma väggen med en hårfön innan du applicerar vinylen och använd om möjligt en lätthäftande appliceringsfolie. Man kan även värma vinylen lite för att mjuka upp den och kunna pressa fast den bättre.

Kan jag använda vinyl på kassar av typen blå Ikea-kasse?

Det är svårt att få det att fästa och definitivt svårt att få det att hålla långsiktigt. En temporär markering för några dagar eller ett event kan det eventuellt hålla för, men troligen kommer det att lossna inom kort.

Fäster vinyl på silikon, till exempel silikonleevs till kaffemuggar?

Nej, det gör det inte.

Vilken vinyl håller för diskmaskin?

Det här är en fråga vi får relativt ofta. Svaret är att vi inte kan ge några garantier för att någon vinyl håller i diskmaskin, för det finns så många olika variabler. Det beror på vilken mugg du använder, vilken diskmaskin du har, vilket diskmedel du använder, hur små detaljer motivet har och så vidare. I många fall funkar det att diska saker i diskmaskin, men inte alltid.

Vill du använda vinyl på muggar, skulle jag rekommendera Metamarks M7-serie, som är en polymerisk vinyl med stark häftförmåga. Den har jag själv använt med bra resultat. Jag skulle också rekommendera att inte använda motiv med alltför små detaljer, då de löper störst risk att lossna.

Vilken vinyl rekommenderar ni för väggar inomhus?

En vinyl med avtagbart lim är bästa alternativet. De kan vara lite svåra att få tag på, då semi-permanent och permanent lim är mycket vanligare. Man kan testa semi-permanenta vinyl, som fungerar bra på de flesta målade väggar.

Tänk på att limmet härdar fast över tid. En dekal som suttit ett år är mycket svårare att ta bort utan att skada väggen än en som suttit någon dag eller två. Vi rekommenderar att man alltid testar på en undanskymd del av väggen först, framförallt om man ska sätta den på tapet.

Jag får inte över vinylen till appliceringsfolien, den vill inte lossna från bäraren.

Den vanligaste orsaken till detta är att man har skurit lite för djupt, så att man har rispat bäraren. Då suger vinylen liksom fast i rispan och det blir svårare att få den att lossna. Bäraren kan också skiva sig och följa med vinylen upp.

Det kan även bero på att man använder fel appliceringsfolie för vinylen eller har fel teknik. Om appliceringsfolien inte häftar tillräckligt hårt mot vinylen och sitter lättare mot vinylen än vad vinylen sitter mot bäraren, stannar vinylen kvar på bäraren. Efter att man skrapar fast appliceringsfolien ordentligt på vinylen, kan man testa att lyfta appliceringsfolien lite i vinkel bakåt och hjälpa till att lossa vinylen i kanten allteftersom om det skulle behövas. Man kan även vända på allt och i stället för att lyfta appliceringsfolien, rulla av bäraren, gärna parallellt med ytan.

Tänk på!

- Ju större ytor designen har, desto lägre vidhäftning kan appliceringsfolien ha.
- Ju fler detaljer och smådelar en design har, desto högre vidhäftning behövs.
- Är vinylen strukturerad (till exempel glittervinyl) behöver appliceringsfolien ha en högre vidhäftning, då den bara fäster i topparna av strukturen och inte över hela ytan.

Skärinställning	Anteckning
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	
Skärdjup: Tryck: Hastighet:	

FOLIER.SE

I över ett decennium har vi på Folier levererat maskiner och material för tryck på textil och andra material. Vi är stolta över att kunna säga att stora namn som Stockholms Stadsteater, Happy Socks och landslagskonditorn Kasper Kleihs tillhör våra kunder. Lika stolta är vi för att de mindre företag som vill kunna göra egna profilkläder, föreningarna som vill kunna trycka egna matchställ och de tusentals privatpersoner som vill kunna göra egna tryck hemma väljer oss som sin leverantör!

Vi har ett brett sortiment av noggrant utvalda produkter från marknadsledande leverantörer och vi arbetar ständigt med att anpassa sortimentet efter våra kunders behov. Med hög teknisk kompetens hos våra medarbetare kan vi erbjuda in house-support för de allra flesta av de maskiner vi har i vårt utbud.

**VÄLKOMMEN TILL
TRYCKAKADEMIN!**

På Tryckakademin hittar du artiklar och steg-för-steg-beskrivningar för det mesta som har med tryck att göra.
<https://tryckakademin.folier.se>

facebook.com/folier.se

instagram.com/folier.se

linkedin.com/company/folier-sverige-ab/

Copyright © 2021 - Folier Sverige AB

Text och layout: Susanne Nyman

Detta dokument är skyddat av upphovsrättslagen och får inte kopieras eller delas vidare utan tillstånd av Folier Sverige AB.